

عنوان مقاله:

سنگ نگاری، زمین شیمی و سنگ زایی توده نفوذی وینه، جنوب البرز مرکزی

محل انتشار:

فصلنامه زمین شناسی اقتصادی، دوره 15، شماره 4 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

سودابه اروچی - کارشناسی ارشد، دانشکده علوم زمین، گروه ژئوشیمی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

سمیه حیدری - دانشجوی دکتری، دانشکده زمین شناسی، پردیس علوم، دانشگاه تهران، تهران، ایران

امیر علی طباح شعبانی - دانشیار، دانشکده علوم زمین، گروه ژئوشیمی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

مرتضی دلاوری کوشان - دانشیار، دانشکده علوم زمین، گروه ژئوشیمی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

توده نفوذی وینه، واقع در شمال شهرستان کرج یکی از چندین توده نفوذی جنوب البرز مرکزی در ائوسن پایانی است که در سازند رسوبی- آتشفشانی کرج نفوذ کرده است. این توده متشکل از چهار واحد سنگی مونزوگابرویی، مونزودیوریتی، مونزونیتی و سینیتی است که از لحاظ زمین شیمیایی ماهیت آلکالن و شوشونیتی دارد و در نمودارهای زمین شیمیایی روندهای پیوستگی و خوبشوندی از راه تبلور تفریقی نشان می دهند. این سنگ ها از مجموعه کانی های پلاژیوکلاز، الیون، کلینوپیروکسن، آمفیبول، ارتوکلاز، کوارتز و کانی های فرعی آپاتیت، بیوتیت و کدر و ثانویه اپیدوت، کلریت، ایدنگزیت و کلسیت تشکیل شده اند و بافت غالب آنها هیپیدئومورف گرانولار است. بررسی های زمین شیمیایی این سنگ ها نظیر غنی شدگی از LREE در مقایسه با HREE و آنومالی مثبت Pb و تهی شدگی عناصر Nb، Ti، Zr، Ta نشان دهنده وابستگی ماگماهای اولیه این سنگ ها به حاشیه فعال قاره ای است که تحت تاثیر مولفه های فرورانش اقیانوس نتوتتیس به زیر صفحه ایران مرکزی بوده است. از طرفی بر اساس نمودارهای تعیین جایگاه زمین ساختی، سنگ های نفوذی منطقه به ماگماتیسم حوضه کششی پشت کمان نسبت داده می شوند. بنابراین، چنین تصور می شود که ماگمای تشکیل دهنده توده نفوذی وینه از یک گوشته غنی شده یا متاسوماتیزه با ترکیب اسپینل لرزولیت یا درجه ذوب بخشی پایین (۳ تا ۵ درصد) در اعماق حدود ۶۰ تا ۶۵ کیلومتری، تشکیل شده که در حین صعود به سطح زمین تحت تاثیر فرایند هضم و تبلور تفریقی در مخازن ماگمایی کم عمق جای گیری کرده است.

کلمات کلیدی:

سنگ های پلوتونیک، شوشونیت ماگماتیسم، کمانی، البرز مرکزی، وینه، کرج

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1954014>

